

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Давлатова Моҳшариф Олимовна дар мавзуи “Типологияи номувофиқатии воҳидҳои луғавӣ дар тарҷумаи забонҳои англисӣ-русӣ-тоҷикӣ (дар асоси асари “Чейн Эйр”-и Ш.Бронте)” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод гардидааст.

Дар рисолаи илмӣ Давлатова Моҳшариф ба таҳлили типологияи номувофиқатии воҳидҳои луғавӣ дар тарҷумаи забонҳои англисӣ-русӣ-тоҷикӣ дар асоси асари “Чейн Эйр”-и Ш. Бронте таҳлил намудааст.

Асоси назариявии таҳқиқи мазкурро таҳлилу баррасии муқоисавии номувофиқатии воҳидҳои луғавӣ дар забонҳои англисӣ-русӣ-тоҷикӣ ташкил медиҳад. Оид ба ин масъала то имрӯз як қатор олимони таҳқиқотҳои илмӣ ба сомон расидаанд, аз ҷумла олимони хориҷӣ ба монанди К.И. Ковалева, Л.С. Бархударов, М.М. Бахтин, Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров, В.С. Виноградов, Т. Гачечлизаде, Т.А. Казакова ва ватанӣ Ҳ. Аҳрорӣ, Р. Ҳошим, М. Шукуров, Ф.М. Гурсунов, А. Аминов, С.Р. Кессамирова ва дигарон ба риштаи таҳқиқ кашидаанд.

Мавзуи номувофиқатии воҳидҳои луғавӣ дар раванди тарҷума кори тарҷумонҳоро ниҳоят душвор мегардонад, зеро номувофиқатии воҳидҳои луғавии матн асл ва тарҷума боиси нодуруст тарҷума намудани матн ва кошта гаштани муҳтавои матн асл мегардад.

Рисолаи илмӣ мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот иборат мебошад.

Боби якуми диссертатсия – “Асосҳои назариявии номувофиқатии воҳидҳои луғавӣ дар тарҷума” унвон дошта, аз чор зербоб иборат аст. Дар боби мазкур масъалаҳои назариявӣ ва методологӣ ифода ёфтаанд, ки асоси раванди таҳқиқро ташкил медиҳанд.

Боиси зикр аст, ки дар дар ҳама забонҳо номутобиқати воҳидҳои луғавӣ мушоҳида мегардад ва тарҷумон дар дилхоҳ маврид бо он дучор мегардад, аз ин рӯ, ӯ бояд дар бораи номутобиқати дар раванди тарҷума донишҳои хуби назариявӣ дошта, онҳоро дар амал татбиқ намуда тавонад.

Боби дуюм “**Номувофиқати дар тарҷумаи воҳидҳои луғавӣ: мушкилоти муодилнокӣ ва бемуодилӣ дар забонҳои англисӣ, русӣ ва тоҷикӣ**” ном дошта, аз ду зербоб иборат буда, он фарогири масъалаҳои мушкилоти муодилнокӣ ва бемуодилӣ дар забонҳои англисӣ, русӣ ва тоҷикӣ мебошад.

Боби сеюм “**Таҳлили номувофиқати воҳидҳои луғавӣ дар забонҳои англисӣ-русӣ-тоҷикӣ дар раванди тарҷума**” унвон дошта, аз чор зербоб иборат аст. Дар ин боб навъҳои номувофиқати воҳидҳои луғавӣ дар тарҷумаҳои забонҳои англисӣ-русӣ-тоҷикӣ дар натиҷаи илованамоӣ баррасӣ шудаанд.

Муҳаққиқ Давлатова М.О. ба мақсаду вазифаҳои дар наздаш гузошташуда ноил гардидааст. Муаллиф асоси пурраи назариявиро овардааст ва дар асоси маводи бадеӣ фикру ақидаи худро тасдиқ карда тавонистааст.

Автореферат бо забони хуби илмӣ навишта шудааст, бовучуди он дар фишурда баъзе иштибоҳҳои имлоӣ ва услубӣ мавҷуд ба назар мерасанд, ки онҳо ҷузъӣ буда, ба сифати таҳқиқот таъсир намерасонанд ва автореферат мувофиқи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мураттаб шудааст. Дар автореферат интишороти муаллиф, ки дар маҷмӯъ 6 адад мебошад, муҳтавои мавзӯро инъикос кардаанд, ки аз он 3 адад дар маҷаллаҳо ва нашрияҳои тақризшаванда ба чоп расидаанд.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Давлатова Моҳшариф Олимовна тибқи талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ дароварда шуда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси

6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) арзанда аст.

Муқарриз:

Доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисоси
кафедраи забонҳои хориҷии Донишқадаи иқтисод
ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати
Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд

**Азизова Зарина
Шавкатовна**

Суроға:

735699, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд,
ш. Гулистон, кӯчаи Истиқлол 80/1.

Тел: (992)92-7901995.

E-mail: zarina230995@mail.ru

Имзои доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисоси
кафедраи забонҳои хориҷии Донишқадаи
иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати
Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд **З.Ш. Азизова**
тасдиқ менамоям.

Мудирӣ шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсусӣ
Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи
давлатии тиҷорати Тоҷикистон
дар шаҳри Хучанд

**Маҳмудов
Шаҳзод Усмонҷонович**

“19” май 2025

Суроға:

735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд, ш. Хучанд,
ҳиёбони И. Сомонӣ-169, www.iet.tj,

E-mail: info@iet.tj, тел: 83422 6-03-21